

سلام علیک ای نبی مکرم	مکرم تر از آدم و نسل آدم
سلام علیک از ابای عکرم	بصورت موخر سبب معنی مقدم
سلام علیک از ابای نطیحات	طفیل وجود تو واجب با عالم
سلام علیک از اسما حسنه	جمال تو آینه اسما عظمه
سلام علیک از ملک رستا	ترا خاتم المرسلین نقش خاتم
سلام علیک از شاسا بسنه	که روح الامین در یکی نیست محرم
سلام علیک از ایر نوبت	مرا گشت زار اهل سبز و خرم
هزاران تحیت ز حق باو نوبت	بروح تو و آل وصوت تو هر دم
تخصیص آنان که هستند با تو	بیکبار جنسیت تمام منضم
اگر قبض نورت نبود می نبود	یک ملت کفر و اسلام با هم
و گمراه خلد از نور روشن	که رستی ز ظلمات قهر جنم
ز سعی تو شرف ابواب مغلوق	ز لطف تو شد کشف اسرار هم
جزاک الذی عم جود او بر او	وارضناک عنا و صل و سلم
تویی یا رسول الله آن بجز رحمت	که باشد محیط از عطا تو یک عم
جز گشتگانیم از ره رسیده	ترسم علیتنا بما ترحم
در و نهان نگاریم و دلها جرات	ز لطف تو داریم امید بر هم
کشادیم بار سفر در دیارت	چو جامی ز بدر گشته خاتم

که این بارها کرده از پیشه تمام	رجا و اثنی عشر بفضل تو ما را
	کشتانی تجلیص مالب که آید تر استخ باب شفاعت مسلم
<p>مطرح نورخ آن مه تابان بود است جای آمد شد آن سر و خرامان بود است پیش ازین رسته بجایش گل مریحان بود است آنکه صدوست تمناش بیامان بود است که نصیب خضر از چشمه حیوان بود است هر کجا لعاب او شکر افشان بود است اگر بصوت گلش از خاک خراسان بود است</p>	<p>این غنیمت که سر منزل جانان بود است این نیست که پر شیب و از یک درو است این زمینیت که هر جانس و خار بینی دهرن نازکشان رفته بهر جانب ازو میدهد خاک بر پیش خاصیت آن آیم باید افشانند ز هر نوک مژه خون جگر جان جامی بحقیقت نه مین با و هوا</p>
ایضا	
<p>به ز شام مقدم تو نقد جان کبک روی امید سوی تو باشد ز هر طرف در دیده اشک عذرت تقصیر باسلف خوش حریم قبر تو باشد ز هر طرف باشد گنم تلافی عمری که شد شگفت تا کبریم ز حادثه و هر در کبک</p>	<p>اصححت ز ایراک یا شمع الجف تو قبله و عاصی و ابل نیاز را می بوسم آستانه قصر جلال تو گر پرده های چشم مرصع ز گوهرم خوش عالم از تلافی خدام روضه رو کرده ام ز جمله اکناف سوی تو</p>

<p>دارم توقع اینکه مثال جامی من مہربانی کلفت ندیدہ کسی میں عجب ہے برود عارفان تو مفتاح گشتہ است جز گوہر و لاسے ترا داد و بخشش نداد خصم تو سوخت در تب تبت چو بوب نسبت کنندگان کلفت جو تو بخیر رفت از جهان کیسے تیری بر پی تو رفت اوصاف آدمی نبود در مخالفت زان پایہ برتری تو کہ کنہ کمال تو ما جنس را چه حد کہ زند لاف حب تو جنسیت است عشق و مولات ز باب مشکل شود ز خوان نوالت تو الہ باب بر کشت سر لو کشت ہذا کجا است جامی بر آستان تو کا نجا ہے وجود</p>	<p>یابد ز کلمات فصل تو توقع لا تحفت خورشید و ارنابہ جمال تو بے کلفت ابواب کنت کتر بمفتاح من عرف ہر کسکہ با صدقا درون تو چون شد نادیدہ از زبانہ قہرت ہنوز کلفت از بحر جود تو نشا نشا شد غیر کلفت لب پر نفیر با استخوان دل بر آستان تیر پیر کہ یافت ز فرزند ما کلفت داند شدن سهام خیالات را ہفت اورا بود بجانب موہوم خود شغفت عاشاکہ جنس گوہر رخشان بود خزان جز سیرے کہ دیدہ بر آستان کلفت کہ پوست پا برون نہاد و شگفت ہر صبح و شام ہر صفای کشتہ صفت</p>
<p>گردی بریدہ رفت ز کبیب صفا نہفت ایسے اے جہستہ اشرف لطف</p>	
<p>قد بدامشہد مولای انجوان حملے</p>	<p>کہ مشاہد شد از ان مشہد اموار علی</p>

<p>رو پیش آن طاهر صفا که در صورت اصل زندۀ عشق ز مردمست و نمیرد هرگز در جهان نیست تمناییکه ندارد بد چشم از دیدن رویت بخدایبیا شد چون کسایاشی شد محبت نرسید</p>	<p>اشکار است از و مجلس غمناک از آن لا یزال بود این زندگی و لم یزل خاصه عشق بود منقبت بی بدلی جاسه آن دارد اگر گور شود معزلی از شه نخل چه حاصل ز لیا بس علی</p>
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

جامی از قافله سالاره عشق ترا
گر پیر سز که آن کبیت علی گوے علی

<p>کردم ز دیده پائے سومی شهیدین خدا م بر قدش بپرسم گزیند پای از قاف تا یقاف پست از کزانش از آنکه بر عذاب بود جود مشکبار کیسویکی در و بنده او میکند طواف</p>	<p>هست این سفر بید عشاق ز نفس عین حقا که بگذرد سرم از فرق فوقین آن به که حیلہ جونی کند ترک شهیدین از موسی مستبار چه حاجت پیبای یکب این کج این تر و خون این این</p>
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

جامی گدای حضرت او باتن ما شود
یا رحمت وصال مبتدل عذابین

<p>سلام علی آل طاهرا و یاسین سلام علی روضه علی فیها امام بحق شاه مطلق که آمد</p>	<p>سلام علی آل خیر النبیین امام سباهی به الملک الدین حریم درش قبله گاه سلاطین</p>
--------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------

<p>در درج امکان مهیج تکمیل رنما شد لقب چون خدا شد اگر نبودت تیره چشم جهان بین غبار و بارش بگیسوی بسکین برود این از هر چه جزا و نشت</p>	<p>شده گنج عریان گل شاخ حسن علی ابن موسی الرضا که تقدیرش ز فضل و شرف بینی اورا جهان پی عطر رویند دوران حبت اگر خواهی آری بگفت این او</p>
<p>چو جامی چشد لذت تیغ قهرش چه عشم گر مخالف کشد خنجر کین</p>	
<p>ز چیزیکه جزا و است پونذک درین وحشت آباد آلوده اندک تو خوش کرده در مرکز خاک سبز چنان گشتی از گوهر خویش غافل ز بهی فکر قاصد ز بهی جهد کمال میان تو و مقصد افتاد عیال ز لذات آجل ترا خطا عاقل بسج قمار می و صوت عیال در عاقبت تلخ زهر قائل نظر کاین بود مهر و مه اشکال</p>	<p>چو پیوند بادوست بخواهی آید مکن شپهر عرش پرواز خود را ترا ذروه اوج مغرت نشمن ز آینه ش جسم آویزش او که جانرا بصدفکرت از تن ندا کمالات همی در احوات حسنی بود غبن فاحش اگر مانع آید بر اطراف گلشن کسی جام رود مخور قند الفت که در کام عیش بنظاره روی شاهد کشانی</p>

برد صبر از جان آرامت
 که شکر دهانت و شیرین شام
 نی پای و دست خرد اسباب
 از گذشته آن خوبی لطیف
 بچشم تو چون پیکر دیو بایل
 ترا از فضولی کند نام حاصل
 ترا از شناسای فضل منقل
 بود یکسر از حلیه صدق عاقل
 گم گم حاتم را کنی صفت
 نویسی سر اسر سخنها س نازل
 بهج ادانی و وصف ارازل
 بود بهره مرد غض انامل
 نشسته ز تصرف ایام ذابل
 یک خطه بر موجب امر عامل
 چو در حد معتدل بود جمله داخل
 مکن بوالفضولانه ذکر فضائل
 کلام بدیع تو نسخ و سائل

یکی پوست در خلد و در خون کشید
 کنی عیش غم و طبع و حسرت جوش
 ز لرزمت خم اندر خم پیچ پیش
 بنیدانی آیا که آگاه بین
 گرا اول پری بود آخر تامل
 کنی کسب فضل و هنر تا فضولی
 چه دیر روز فضلی که محروم دارد
 گرا از شعر و اشار و داری مساکر
 گوی مدخله را سنی نام حاتم
 و گرا نامه در دستگیری ز حامی
 کنی نامه خود سپه چون لیلیان
 قلم باد دوستی که از جنبش او
 گرا نمایه عمر تو شد صرف تا که
 مگو حال ماضی که هرگز نبود
 چه جوئی ز افعال خود در رسمت
 ز خردان نیکوست لاف بگفت
 گرفته کند در بیان معانی

نه آخیزان دوران دوران
اصول و فروخت مسلم شد اما
نشد کارگر بر تو از فراطعقات
ز آداب اهل کرم بحث کردی
ترا در طریق جدل نیست کار
ز منطق مکن نطق کا ندر دو گیت
بین نگشت از حد و در سوش
ت حکمت بود این که میل بی طبع
چو نفس ترا نیست رود در نهایت
بین بیات چرخ گردان که باشد
فلک را چه گیری حساب مارج
ظیل الله آسا بتا یه فطرت
اگر قابی فعل خود یک طرف نه
به نیرو سیه هست بزن دست و پا
ز اجرام و اجسام سفلی چه جونی
بر آور سر از جیب گردون گردان
زهر سوسنا و صفوف ملایک

بود حسر سبحان کم از ترا قبل
نه گشتی با میل خود از قرع و صل
حدیث: و آخر کلام او ایل
ولی نیست داب تو جز منع تسل
بخبر مردم اوضاع و غصص الاتامل
نشد علی ز اشکال او هیچ شکل
نه اجناس عالی نه انواع سافل
ز وحی آئی ترا گشت شاغل
ز تحصیل علم ریاست چه حاصل
بخوش گئی بازل که آفتل
تدراج چه پرست شد بر منازن
جز آیات فاطر مخوان زین ساکن
بین نور فاعل عیان در قوائل
بهم بر شکن دام و بند شو اعل
بصوب اعالی گراے از اسافل
بین عرش را قدسیان گشته قائل
گروے مسیح گروے مسیح

ذوات جلیل و صفات جلایاں در ایصال و افضال و سبائل ہلک قدم ان بیک حملہ فروشوی از خوشتر ظلمت نعل بوادمی امکان ہزاران جلاول دوئی خواست از احوال ان اعل سوی اللہ واللہ از و رد باطل	یکے فوج در اوج قربت تسم یکے جوق در طوق عزت کرم چومی گشت تید حوادث از انجا وران قلزم نور شو غوطہ زن ز قعر محیط استدم منبسط بین بود بحر و جدول یکی فی حقیقت یکے خوان یکے دان یکی گوئیے جو
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

بہر حقیقت کشف شرح جامے

فی اخیر قول و یا شرح قابل

سبق نادانی و دانادلم طفل سبق جوانی بدیشان شد و ہر سنگ پارہ لعل خیشاں در نیاد رہم عالم ندانم کس زبان دانش کسے کہ فکر دانائی بود خاطر پریشاں کہ بند و نقش کلک عقل شوید آسایش کہ در عمر ابد نتوان رسانیدن پیام سواد الوجہ فی الدارین کہ نقطہ رعناں اگر نبود معرف کشف حجب قوت و جدان	معلم کیست عشق و کین ناموشی و بتانش ز ہر کس ناید این شاو شاگرد می زہر کوئی زبان جز بیربانی نیست این نام معلم کجا در جمع نادانان تواند کشت دلی کو ذوق نادانی پشد ہر ذوق طویل لذل طومار سیت شرح علم نادانی شہو الحق فی الکونین سکتہ زمزمہ مصور کے توان کردار سی یون
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

ز خاکِ قعر در کوی ارادت ساختم کاجی
 نیایی ساحت در گاه خیزیدان اسلانی
 درون آس از دور و دینیز طریکیان
 در اندر کاج و بتا نیست سرتا سر کج
 ز هر جانب ختی شاخها پر میوه حکمت
 چنان نیست در دره که بر دیوارها بر
 بیابان نیست با نل کعبه مقصود را در
 گر آری رود در آن کعبه چو رنگ مریز
 شود هر خار قلای بقصد جان در تن
 نشاید بارگی این راه را جز ناله سوز
 رسی از شیرین ناله سوی مقصد کوی
 خزانگ محنتی که دست فخر به نهال آسا
 که دائم عاقبت گردد در بار و زمین
 چو صوفی دامن بهت کشد در طایر حیات
 دگر در جستجوی قربت آرد در گریبان
 تنی کس نیست جان جنبش و سجود می
 بود هر در در دران عجب درویش بید

که کم گوئی و کم خواری کم خویشیت کاش
 نه بینی صنعه و دینیز جزایوان ایمانش
 ز بام دزدانند یافته خورشید خشان
 صف اول گل خندان طیب خلق رسایش
 خروشان در نو آشکر مرغان شایعانش
 نهاد از خار خفت با لیکاره دوستانش
 که بی قطع امید از خود بریدن ایمانش
 سپردن بایده صد گونه آتش در بیابانش
 اگر در خسته بالین نهد زیر میله اش
 که باشد با وحش پامی کوه رو کویانش
 که بیانی ز خصما صناقه اللعاب برایش
 بکن سینه ز خرم ناخن اندوه و بنشانش
 که پیرامون جوی و جایدیابی میوه اش
 گریبانی کند دوش فلک از عطف باش
 فتره در کمان قاتل قوسین از گریبانش
 که داده نقشش و از طبیعت شکل انش
 که نهاد خرد در حقیق کج و مانش

چونک شام در آلا بوحده چشم عرفانش
 در آلا آن الفت بالا شمار و عقل گیش
 چون گفتار لب از شهد شهادت ساختنش
 نگاشته آستین لب پیران گس زانش
 زمر و نیست جز حضری که با حضرت میمانش
 که دارد در طلب گزیر از غوص عملانش
 نماید نه فلک گشته کوی پیشی جوشنش
 بود مثنوی غبار انگینت در وقت جوشنش
 که باشد شهیر روح القدس جار و بیدنش
 بود کاه شار حاصل کونین لرزشنش
 که با کهنه چرخ پیش از نه چرخ گردنش
 نگر و پرده دیده حجاب لب جانانش
 شود دید قنابار در گز اسباب جربانش
 ولی آخر همان آمد بر ایشان هم جانش
 جمال عز سجود ز حال ذل عصیاننش
 بخار بارگی هر چند خوانی ابرویانش
 ز دربار شسته نیل و فرجیم از خط بارانش

دو شاخ لا شود در کفر غل گردن بساکن
 میان لا والا یک الفت وقت در نبوغ
 خواطر چون گس کس دند غوغا بزل از سهر
 چه امکان جانشی زان شهید سیرج گس دل
 زمر و کوری افنی بود و افنی نفست او
 چون خواهی در عرفان و نشن ما که بی صنی
 چو باشد لبست خم گشته چو چوگان بر کوی
 چو رخس متهش جوج لان کنان توده غبار
 خطا گفتم کی انگیزد که جولان غبار کس
 نیابی سرفراز جو آمدی که دست دل
 سر این رشته گر خواهی زدوک پیر زالی جو
 ز جانان لعن عاشق بازرگون نعلبست باک
 چو در مشهور خود فانی شو و محروم از ان دولت
 بعضیان طعن بر آدم زدند قدر بسیار ال
 کجا آدم شدی مرآت کامل که بنفرو
 مگو هر ساده را عارف که شکل گویش
 سبب دیده صاحبان هم از غوت این

رسد صد تیری از بار تو شمه مرد این راه را
 در این راه بهر یک لبان ده کوه عم بر
 مخور خون بهر طعمه از کلاغی کم نه کورا
 ز منان بهره یا بدگدای طبعی که از منان
 ز چینی کنج تمامه نهی در بیستان ترسم
 ز چاه طبع بالاکی رود ز رود کنز هر سو
 ز حرص کنج حرص شد دنیا پرست اینک
 چه نه خواهی بدر پوزه گره بست از در
 بزیر خایه طینت ترا گنجیست بهمانی
 مرن از مشتاهای دل آنرا مشتاهای گل
 نشاید رخ پیش هر جوان ستار جوان
 خورد آب از خم چشم بیتجان میوه عیش
 چنان بست غفلت راه عبرت دل
 بخله تا جاه و مال عیب خویشتن شود
 بتکینش مرن کافور بر کتان که نه با
 بسین ساعد شاه ببرد بهوس چندین
 ضرر کشا چشم او بسا داسک افزونی

اگر خود قرص مهر و مه بند گردون این
 چه حال گفت گو از قافان کوه لبش
 تو کل چون دست آمد یاد مناش
 اگر نه نام باشد کی آید از زمین مناش
 که یابی ما را اندر حیث خود بر خویش سحاش
 سوی بستن کشان محکم میا بگرفته میاش
 بگرد گنج حلقه کرده همیان همچو میاش
 که تا ز نیست نکشاید گره زابر و دراش
 که پر کرده زکان کنت کتر از خصلت زین
 که ناید حاصل گنجت بگفت ناکرده دراش
 ز مرغ و میو بر خوان گریه استماع الواش
 چکد خون دل بویه زنان از مرغ بریاش
 که هرگز دل بمرگ خود ز رفت مرگ از آتش
 زهی سوئی آن ساعت که سازد مرگ عریاش
 ز گریه قیامت هرگز این کافور و کاش
 که ترسم بچید آخر نجه عقل خود شناس
 و در چشم خیالت از خیال سحر گاش

بجای کم جو سیب غنچه با کاه خرا نبرد
 بلاک کور باشد چه چو چشم عاقبت نیست
 دل گر گوید از مهرت سپید نیست بر لب
 جمال دل طلب کن بجای گل که گردون
 تا می شاست دل را جاودان ز این نیستی
 بهشت از بیدیت از نفس بود در عالم دل
 چرا از خوشی تن بیرون دعا فکاشه را
 ز تزهنگاه سنی هر که آرد رو در صورت
 درخت علم کم نه از جهالت م آن بیدین
 بیداری بساط فکند هر جا دین بر انداز
 چه داند رخنه اسلام بستن تا مسلمان
 در خلوت سرور و پیش سلطان از ان بند
 اگر با بر سو خور بند هر روز از ان خوشتر
 امیر نفس باشد بنده در ویش ابتدا
 شد آتش دان و آتشگیر از شتی عوان
 حد کن اعوان از فوج مظلوم اشک
 ترس از ناوک آسپه که می نبرد بلا تو

هزاران خون بینی گره از نار است
 ز شہوت کور گشته پر عذر باش از زنده نش
 مشو غره که صندل در چش بادرسند
 جمال دل شود تا بان مذاق تیر نش
 وزان اندک نمودار بهشت حور و خوش
 که درون نفس است خوبها زشت تیر نش
 شگفته در درون از غنچه دل صد گلک نش
 بود آب ان زخمیر و صحن باغ زندان نش
 کین و نیزه باشد در تعلق او ان عصا نش
 که از دین یانت بهره کم دست یزدان نش
 که افتد رخنه در اسلام اگر جوانی مسلمان
 که منع است پر روزهای دیو سلطان نش
 که باشد در هوا زیر قدم تحت سلیمان نش
 اگر خود بنده فرمان بود ایران تور نش
 که بخار ماها سوختن شد اعوان نش
 که میترسم کند کاره کافج و طوفان نش
 کند غزال حیرت چنبری را زخم پرکان نش

<p> بود خندق محیط رخ و قلعه اوج کیوانش که خواهد دست گل آفرینان بر خلافتش بیایا کار روز کسری بی بی از بهر در ایوانش بود گرد سپاهی شتر از گجل بیایانش که از کون آن صیدار پیش لوده شیطانش جمال یوسفی سبک کشتی قحط کنفانش نماید صورت عصیان تو ناگاه غضبانش بچشم خویش بینی عاقبت با غلطانش و گرسازی علم و معرفت آب حیوانش میاورد ریلک که ناچار است کمانش بود بسیار کز افشا آن بینی پیشانش در سیهما دو چرخ را کان هست هاش که باشد قیمتی جز بیخود نفروشد از زانش یا از سبب صفایانی بود نایب گیدانش چون خنجر حاکم گشت آن کند ان گشتش بود خسته تیزی چون کند اثبات خستش هند کیو شود فردا اگر آن زانگ نشش </p>	<p> رود نقب عامی ظلم کش با ظلم چو در خود شد از سنگی که دارد کوشش از خوانی سحر داور زهر سوکادی کسری ایوان سختی منزل چون بود چشم نصرت بی رده شاه کیشش جهان چون مزبله است ز زوش سنگ استیجا محبوبی فاقه کام دل که محنت دیده کنعان فلک آینه رنگ مدکن عصیان که میترسم شترک افشان که از بهر تار مجلس است بود سفله سفالی خشک شکل زندگی یابید چو حکم کل سر جبار الا نین میدارنی کس آن کمان از خود پیشان کم شود بکین تزانها هست ناموری در خود غنیمت دان مکن در پیر نفس خود صنایع که هر گوهر ترش و باشک بدخونه شیرین لب که صغرا هنوز از مردم خوتیونا گشته زان گسل چو دارد فاسق نادار خسرو بی و عقی تگونی کن که از راه ضعیفان گرسنگی </p>
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p> چو بینی در برون چالاک و اندر خانه گسلا که باشد جو بیار هر شنگاف از بجز طفرانش چو آن شیشه باشد جابجا سنگ و سندان که خواهند از آدمیم خاک رسختن که باشد زخمها در شهر برهن دندان زند اکنون نون فرزند فردا خورد دل که افتد خرکه ناید تو پره خوشتر زیادت که باشد خرده الماس در یوزینه نباش پسندیده افتد پیش نردان حفظ قرانش نه بندد باز زیره هر که باشد غرم کیش که داری چون غلامان غل کردن قیام کشد عقل از معنی بکشتن خط بطلانش خط باشد محقق از براج نسخ ادبانش که باشد عقل تا سازد دوکان بالا دکانش که خوانند اجداد ابراهیم و آدم در ویتاش زموج غیرت افلاطون یونانی دیونانش که از بهر خلاص خویش جوید راه طغیانش </p>	<p> برای خلق باشد طاعت زاهد زهر حق چه باک آنرا که از آب و عنود پاشگاف دل و انامیان سخت دیان جهان آمد کمان پشت تو ای پیر هرگز خود نمی افتد که این ماندا ز درو اهل نقد روان آنرا بمق کی رو برو آن دیرت انسان که راه شکم پرورد بود بارکش کابل نهاد آری سود از چرب شیرین گفت چشم خرده بین چو قرآن حفظ قاری کرد از بهر ناپسندید خیال زیری با خود مبر پیش خدا و لمان چو حکم عقل تا قدیمت آزادی باشد عقلست و با شرع و روز معرفت عوی قلم فی سوه انگشتش ولی بر لوح خیمت دکان شرع را آمد دکاندار احمد مل از و شد عقل کل دانا زهی امی ناخوانا بیشرب کن طلب سر شیشه حکمت که شد چو القاسم بود با که باشد بو علی باری </p>
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

مشوقید نجات او که در دولت قانوش
 گذر بر بوستان شمع و دین کن مهر گام
 قدم در غار زار دانش خود در تنگان کلمه
 چه گوهر بخش دریا نیست طبع در غورین
 بود از خوان حکمت ناله شعر من آن لقمه
 چو دنیا نیست نقش تکلف ده نظم من
 خوش آید در سخن صنعت شاعر لیک آید
 خیال خاص باشد حال رو شاد معنی
 دگر گیر در بسیاری همه خسار شاد
 سخن آن بود که اول نهاد استاد خاقانی
 چو در معانی یافت خسرو سواد آن
 اگر امر و زار در این جام ز بحر شعر تر آید
 بنام قانی ازان بجز از شدت بر آید
 دگر خوش سفاک الله بنیاید ازان چشمه
 بشکر من چو طوطی روح او شکر شکن
 اگر چه نام مرآت اصفاشد گفته او را
 جلالت روح کردم نام این چون بیچ

کیش بیخ شقایق او که معلولست برها
 گلے چون شافعی بالاله بینی چه نعمتش
 که با سر زده هر قدم صد غم خندانیش
 که لفظ و معنی گشت زینین در درجانش
 که سچید بهر قوت جانتا و لقمانش
 چه هم کز سادگی خواند فلانی نقش بهمان
 که از دور کمال معنی مقصود نقصانش
 چو حال اندک تقدیر رخ دهد سخن او
 میان او در خساران سیه رو رسدش
 بهمان جانده گیتی پله دانشوران خوش
 ملاحظتا او اکلند شکر در نمکدانش
 بی دست زبان شستن لبت اینها پست
 چو سوسن نریبان تجسین آن خاک سروانش
 شود سیراب فیض عین جان عطشانیش
 چو بفرستم بندگان تنگ شکر از خورشانش
 چو بود انوار خورشید صفا از چهره پایش
 ندارد از حلا چاره چو سازد تیره دورانش

<p>که آرد در مقابل نکتہ با سحر سحرش که در قالب نباشد از دم روح الایمنش که از بهر چه آن نہریت ساد پاک یونش</p>	<p>قصوی میکنم که ز ز طبعان فلان آرد چرا از شعر لاف کس خصو قلابی شعری خدایا زیر بر جامی ز ابر فیض بارانی</p>
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

ایضا

<p>رخنما دان کشن بدیوار حصار دین در یاسان خواب بر بهر زخمه دو دو اکل هر که کرد افسر ز زنا بگاش بر سر در برش زان بگردنش اد شه بحر بوست مرد را بهر کرم زن را برای زیورست صفر چون خالیست ز رقام عدو بالائست حسن معشوقان رعنا در میان لائست بهر واع نخل کیشان کرده سرخ آزادست لعل آتش رنگ دگفت لعل در دال اکل گنوا در دگر بهر یک طلسمی منکرست حلقه مار حلقه کرده درد بان اثرست حشو مور خوشستن بینی که مور بے مرست این سخن بشنو که مردی از دہان خبر است</p>	<p>کنگر ایوان شه کز کجای کیوان بر ترست چون سلامت یابد از تاراج نقدین صا چیت نای رنگین گشته خاکی ز آفتاب گزیدار و سیم زرد انا منہ ناش گدا زین امر چون دست کم بکشا که زر کیسه خالی باش بهر فرقت یوم الحساب عاشق همیان شد لائع میانش بیدل نیست سرخ از اصل گوهر تنگه زر گویند ز بود در جیب مال و میل و در جان دل بگذارد و یانه گیتی سلامت گریه است هر کجا بینی در نی و پر در حلقه حرص کار مور باشد در و با آن بگو شد بان حرص سحر پردلی از خاک مرد</p>
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

معنی در ترک بودی مقبله که بر دیو
 ز ربه و قشش اولاد الزنار التبت
 گر چه باشد ز خوش آنرا کن زبرگیرست
 از ریاضیه مجو حاجت که جویش عارضست
 لب نیالانید اهل بهت از خوانان
 طامعان از به طمه پیش بهر خس نهند
 ماکیان از به طمه می برد سر زیر گاه
 نفع عامه عامه اولیست آری مخر
 مرد کاسب که شقت میکند کف در
 ساغر راحت بود از کسب کف آبله
 قبیح را بند از گلو کن که زبان صغری
 هر که از ساختن نیم خردل کو عقل
 سفله را متلوز نتوان ساختن گو خورست
 شاید آن طلب عارض به خط و حال
 روزگارت تیره دستت خالی دل پر
 دست به پستان در قطع بستنهای طبع
 باشم دین ثابت از ترسی قهر حق که با

ز انشال کرد زرد و ترک دنیا بودست
 دیده باشی قفل زرا از بهر فرج است
 بهر ابریم ز تعلین پای آورست
 میوه آورد درخت خشک کن باران برست
 در خوردندان انجم کرده ماه و خورست
 قانعانرا خنده بر شاه و وزیر کشورست
 قهقهه بر کوه و برد شیوه کک برست
 خوش گیس را نیست لیکن در خون حزن
 بنام هواری نفس دغل سوهان گریست
 وقت آنکس خوش که حمت یافته زین است
 تا غصت آنکس که قوت او زمان سحرست
 خود نفهم خورده دانان نیم خردل هم حزن
 میخ را در دیده نتوان کوفتن گوازد
 در کف طامع بقصد مال مردم محض است
 شب راز و ناخشان قفاوه اعضا برست
 بی عصا گذر که در راه تو صد جو و جرت
 کرده محکم دین عزمیم صرصرست

رستی در جدول زدگرز چو بین مسطر
 قصر شه را پاسبان بر بام دربان
 قصر و اعطاز جراحی لکد بر منبر است
 آنچه از شمشیر آمد نه کار خنجر است
 گاه موج آرام گشتی راز نقل لنگر است
 کشتن آن آتش که اندر سنگ آتش
 یک سیخ ابرای که رود دیگر اعور است
 شیر حکمت نوشدان کام الکتابش مادر است
 مشق اندر صورت و معنی بوقوع مصدر است
 معنی آن کز برای شکست زانرو کست
 آن ن جادو که از غیب سفیدش چادر است
 رخنه کاندز قصر بانی از تصور قیصر است
 رشته خورشید بند بال مرغ شب است
 سرزنش کردن رسم عاقل و دانشور است
 گر بر غم مرد مشام ایمن است دختر است
 طعن او بر نقد هر ناسی ممکنه مستنک است
 نیست شر از بحر همچو ابی که گوی آبجور است

نیکی آموز از همه از کم ز خود آخر چسب
 نیست قدر عالی دون خبر مقدار هنر
 حکمت اندر ریختن تهذیب عقل و جان
 کامل و ناقص یکسانند در قطع امور
 چون کنند اهل حسد طوفان طین حلیم گیر
 با صنوان لطف خوشن باشدنی توان
 گرفته همکار بانیکان ز بهنمای چه سود
 خوی بنیکان گیر و آن گزینک یا بدبخت
 فعل نیک از نیکو پیمان جو که در تصرف بهر
 غار فارشک و ن جان بودول اچو که
 هست مرد تیره دل در صورت اهل صفا
 بهر خلل کاندز عمل بینی ز نقصان دل است
 نفس ظلمت و کجبل الله ز جنبش بازماند
 بیگناهی ابجرم دیگرے از و جمل
 کرم راکش میتوان عین کرم خواندن چم
 هر چه بینا زوی آن چاکش ممکن است
 نیست کوه از بهر همزای که گوی نمرین است

سفلی که غفلت کشید ز اشار فعل خود کشد
 گوش حکمت که طلب دیدہ صورت پرست
 چون ز اینک صحت تا رنگ بر عود تن
 نقش پہلو بنحو تفصیل پنج شبست
 خوش بوج و خوش چون صورت که باشد چون
 کوس ناموس زنی از چرخ آسم بر گذر
 سوی معنی رو که گر ماند بصورت با پسند
 کم نشین اشغال خود امین که بدو قسم
 طعنہ از کس خوش نباشد گر چه شیرین بود
 کندن بنیاد دولت ابو سیلے عظیم
 گر عروج نفس خواہی بال بہت کشتا
 نیست از مردی عجز و ہر کشتن بون
 راہ عزلت جو دزم زی کہ چندین قہمتہ
 جس نیلی گندی از گریہ پیشو غرق آب
 منکر از ادوات عارفان نہ بود قبول
 فقر فقرہ کلام شیر مردان گوش کن
 نکتہ ہای بہت کابل پہ طالع است

گلخنے دارد سیاہ از دوویا خاکست
 خط کور از شاہدان حج شرف مشران زکر
 زخم بہر سازان آہنگ زخم شتر است
 جامہ چاکلی را کہ تا صبح از مصیبت شتر است
 کش بہر از غافلۃ تصحیف خواند بہتر است
 چون فت سوایت این بر جلا علی حیرت
 کے کند دفع گزند آن نقطہ کاندہ ہر
 مثل خنجر خنجر اما بہر قطع خنجر است
 زخم نے بر دیدہ سختت از ہنہ شکر است
 رنجہ کلاب عوانان گر چه پس تھنہ است
 کانکہ در پرواز دارد اعتبار اول پرست
 زن کہ فایق گشت بر شوہر یعنی شوہر است
 کبک انان دارد کہ دور از مخلق حرکتہ ہر
 شب پورعی کاشیانش غنچہ نیلو فرست
 کا فر از اجزات انبیا کے بارہ است
 زانکہ بر بوجہل حمل آن نوع الفقار عیدت
 کلماتی یا حیدر تاج قاف تمبر است

خاک یاران شو که پشت کبرینت بشکنند
 لشکر انعام نا دیده بیاسگر تفرقه است
 ناپسندی گر رسد از یار و رول چه با
 دل پرده بهر فیض نونو که نخل خشک
 کافری زان نفس سرکش که لازم باشد
 ساعه عشرت من زن که گریست از سخت
 بهره از جنسیت افزاید که چون فضل
 دل مکن بازنده پوشان بیک جا سوس
 چار و در دفع خواطر صحبت پیرت پس
 جان پر مرده ز فیض پیر یابد زندگی
 بوی درویشان دنیا خنجره بشمین بود
 ناز پرورد و هوا با نفس نتواند غزا
 در جوانی سعی کن گریه رخلل خواهی عمل
 عالم عالی مقام از بهر خود خواهد سلو
 مفتی تردمن اوستی نواز و میجودت
 سغله را چون اکثرش آید سغله پس کل آن
 فلسفه از گنج حکمت چون بغلی بی نیافت

کحل انجم چشم نصرت را عیار لشکر است
 دفتر شیرازه نا کرده بیادی ابر است
 نیست عیبی آب صافی را که غاشا آورد
 سینخورد و جز تا تر مرهم که عیبی پرور است
 سرکشی چون سرکشی کافی که اندک کافرا
 راز دار سر عفت آخر از ساغر است
 مهر عریان باشد از وی خطا عریان و در
 بهر جا سوسیت کاندرا با سرج جاگرت
 رخنه بریا جوع بستن خاصه ساکن است
 خضر از ان حضرت کز وی سیر و شک است
 چند پی پشت نامه که شک از دست
 زن که باشد لایق معجز چه مرد مغفرت
 بیوه نقصان بود چون از زور است
 چون علاکش معنی استعلا و کار او بر است
 دفتر خود را و فترت در من آری فتر است
 هم سغه باشد که دارد حکم کل آنچه اکثر است
 می ندانم دیگر را سو آن چون رهبر است

حکم حال منطقی خواهی حال فلسفی
 آن بجم کشن اختر گفت چون هر اثر
 اختیار نیست را اختیار از او میرس
 چرخ و انجم جن مردم هر یک نیجا مضطر
 نور توحید است در دل مشرور اگر حق
 معنی مشرعیست باشد آمد زان سبب
 حکمت یونانیان پیغام نیست بود
 ناکش عنوان قال نه یا قال الینست
 نیست جز بونی سوی خدار هر ترا
 دست گسل از شفا او که دستور شفاست
 صبا علم لذنی راجه تا خط و لفظ
 جامی است این نه شعریان ضلوع نیست
 در سواد خط آن انوار حکمت مخفی است
 بچو فکر بخر و زاده است از لطف طبع
 ای بسا خواهد که با خواهد چو کرد و جلوه کرد
 حجه الاسرار که سازم لقب ترا منراست
 حجه الاسرار که هم ضم کنم با آن رواست

کن قیاس آن ترا که صغر مندیج در اکبر است
 پیش او مسند با ختر شد خدا بشن اختر است
 اختیار جمله کم در اختیار داور است
 اختیار جمله پیش من بحسب المضطر است
 مشر اختر پرستان ترا کجا آن مشر است
 نیست زبمعنی که بی سر اگر بود مشر است
 حکمت ایمان ما فرموده پیغمبر است
 حاصل مضمون آن جنسان در مشر است
 از علی جو جو که بوسه بو علی مستقد است
 پای کیسونه ز قانونش که کانون سر است
 صفوه دل مصحف آنرا که قرآن از بر است
 کاندرو هر حرفی از شراب کوشر است
 هر شب تا یک بستان بصبح انور است
 در کمال خوبی این یک خواهد که یک خواهد است
 در جمال اکبر بود هر چند در سال صهر است
 زانکه از اسرار دین بجزی بقا گوهر است
 زانکه بر مطلوب هر آزاوه محبت گهر است

در صفا و محکمگی مشایید که گویم مرمر است ز آنکه سال از دولت تاریخ اذ فرج و است	مریود پنجاه چون آمد و مرایات آن سال تا بخش اگر فرج نویسم دور نیست
ایضا	
وزین درخت همین میوه غم است شکوفه را نگرم بر درخت میوه خورم که در بدم زمانه شکوفه ناک ترم کنون شکوفه کنان به دفع آن بر روی دست نخواهم که روس او نگرم بیاض گیر دیگر سیاهی بصرم اگر بود نظر در بیاض موصد زرم کنون زد هر بود موصد تصور در نظرم بروز می نهد دست در فروغ خورم هنوز بس نبود در تلاوت سورم و در فریب بشیشه پسر عشوه گرم چو بودی و دو گوهر نمان بجهد دم جفای صبح بتاریخ صفت گرم عدیث نفس کنان دشتی بدل گنم	سفید شد چو درخت شکوفه وار سرم بهم شکوفه میوه که دید طرفه که من شکوفه ویر نباید شکفت از آن دارم ز سیر مار و دهرم هنر رسید نه دفع ز بسکه آینه ام عیب شیب موبوس چگونه همیشه آخر که گاه دیدن او بیاض و موبو بود آفت بصر عجب اگر نیست مراد تصور و لظنم تلاوت تیکه شب کردمی به پر تو ماه دو چشم کرده ام از شیشه قرنگ پها برفت گوهر پیش چشم و فضل صفت فشانندی چو گوهر حوت راز مخرج آن که کشانیم امر در شکل است که واه ز نیز کوشی بودم چنانکه اندر کسب

ز دست رفته کنون گوش بی اشارت
 ره حواس اگر چند بسته شد حاشا
 چه احتیاج با مداد حسن راه نمود
 نخواهم از تی زنبور کام دلب شیرین
 خمیده گشت قدم همچو لام و تالافت
 چو لای نفی بود این وحش و انتم
 ز ضعف تن شده ام آبخنانکه گریختل
 اگر نه دست شود یار پای ممکن نیست
 چو سبزه ساخت مرا حلقه دهر و گزوا هم
 بهم بود سر و پا حلقه را از ان سر خود
 جدا چگونه کنم چهره خود از زانو
 اگر چه حلقه شدم آن گمان سر ز نهاد
 چو حلقه بردم خلو شراک انش زرم
 محیط کون نماید که حلقه بفلات
 فراز کنگر وحدت نشسته آن غم
 چو در هوا قدم پر زرم رود بعدم
 اگر ز خوشه پروین دهند دانه مرا

نمیشود و مقالات بهرمان خبرم
 که در صفای درایت از ان شگ و گزرم
 عروس معنی بیرون ز حلقه صورم
 چو با صلاوت خود رسته همچو نیشکرم
 عصا نگیرم دستت پای ره سپرم
 که نفی میشود از تخت بقا انرم
 گران شود سرم از خواب بشکند کرم
 که بر شستن و بر خاستن بود ظفرم
 ز پشت حلقه شده مهره مهره بر شرم
 نهاده بر سر زانو ز شام تا محرم
 که بست هر دو بهم از تراوش جلگرم
 که همچو حلقه بود بر درون در مقرم
 بیان حلقه بماند فلک درون درم
 بجنب عرضد بهت حقیر و مختصرم
 که باز رسته زو ام طبیعت بشرم
 غبار عالم امکان ز باد بال پریم
 و اگر چه چشمه غور شید باشد آب غورم

من آن نیم کہ کم بال سستج پند
 بقصد کسب عنایت ز طلب چکنم
 فروغ یافته سنگیت ز تابش فر
 مجوزہ است جهان سحر ساز و سوزنگر
 نتیجہ ندر ہر جہارت ارچہ شود
 چو ماکیان پی دانہ ز بون و چہ سوم
 چو تیغ تہمت و تیر جفا خورم ز حسود
 جبین کہ ہر باخیر و کمال شد دل من
 پرست گوش من از سوجہ ملک جوج مسیح
 شمار حقان عرفان علم خزینہ راز
 پرورشہ گیس ان من غنود چو نہت
 یہ جو شعرا گرفت کر من شود غواہ من
 بیاع نثرہ اگر کلک من کہ جہنیش
 بیوستان ارادت اگر بود شجر سے
 ولی چہ سود کہ در کام ذوق تیرہ دان
 نمش کہم کہ بد عوی کشید ذوق کلام
 چو نیست کاف ہنر خرد نیل بی ہنر

سوی حنیف کنین آتہ اہل بہرہ درم
 چو با تو انگری دل غنی ز گنج زرم
 اگر رنگ کم روسے عابد الجرم
 کہ ساخت سحر و از سر کار کور و کرم
 قضا بقرض ممال از ز قاف و دہم
 برو چو قہقہ زن روز و شب کبک کم
 بست ترک خودی خود بستی پیرم
 چہ منقصت سد از طعن اہل شور و شرم
 کجا مشوش خاطر شود بیق خرم
 گزاف فلسفیان کہ یہ نیم فلس نسیم
 ز خون علم لدر نے چو خضر با حنرم
 ہمای یک گہ خراج عجب رو برم
 ز نخل خشک ہر باد میو ہاے ترم
 کہ آورو تہ معرفت من آن شجرم
 ہمیشہ چاشنی تلخ نمید ہر شرم
 بغیر معنی خود نیست سننے دگر م
 چرا دلیل اقامت کیست کہ بی ہنرم

<p>زبان زبانیه آمد پیرش مرد چو کرد بر دلم ابواب فیض اسما بزرگوار خدا یا بجزست نغم بحق گرم روانی که پای کرده بر که باش باور من تا به نیرو می هست زهی نمای که چون عالمی سفتی وجود دران سفر خطم بز خیال هستی نیست</p>	<p>کشند هرزه در آئی بجانب سفرم چه سود از آن که کند در غمگونی م که دل فقیر کشتن مدد شوق آن نغم طریق پیروی پیروان شان پیرم لباسی سستی بودم خوشتر بدرم فتد نفیست استلیم نیستی نغم بفضل شامل خود دار از آن خطم</p>
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

ایشان

<p>قاصد رسید و ساخت معطر شام من آن ناله نیست بلکه بی تحفه باغبان هرگز ندیده ز گس چشمتی بی غ و هر نشکفته غمی است چو سحره بنمش تختیست خوشتر از جان که صفت نشسته اینها کنایه است بگویم سخن صوح اقبال من است یا خلاص من چه شایسته حد من نبود مدحتش آنچنان چون قاصد است کلک با نغم ز مدتش</p>	<p>در پین نامه داشت مگر ناله سخن چید از زمین بنفشه و پدید در زمین زمینان و میده سبیل نسیم ز سخن بچون دهان غنچه دهان پر سخن بروی بنار مند بگان برهت تن وز چهره یقین بکشتایم نقاب من از لیت بر غنچه تر یعقوب بن حسن گو خود بعدل خود کند مدح خوشتر آن به که چون دوات نغم هر بر دهن</p>
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------